

KAJAANIN KAUPUNGIN

JORMUAN KYLÄN

KYLÄSUUNNITELMA

2004

Päivitetty 2014

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Johdanto	3
1.1.	Suunnitelman tarve.....	3
1.2.	Kylän sijainti.....	3
2.	Kyläsuunnitelman seuranta ja päivitys	3
3.	Toimenpiteet	3
Liite 1.	Kylämme nyt	6
1.	Väestö ja asuminen.....	6
2.	Elinkeinot.....	6
3.	Palvelut.....	6
4.	Yhdyskuntatekniikka	6
5.	Ympäristö.....	7
6.	Yhdistys- ja yhteistoiminta.....	7
Liite 2.	Jormuan nelikenttäanalyysi	8

JORMUAN KYLÄSUUNNITELMA

1. Johdanto

1.1. Suunnitelman tarve

Kyläsuunnitelmaa tarvitaan ohjaamaan kylän tulevaa kehittämistä. Tämä kyläsuunnitelma on suunnittelutyöhön osallistuneiden kyläläisten yhteinen julkilausuma oman kylän tulevasta kehittämisestä.

Tarkoitus on vuosittain ja tarvittaessa useamminkin seurata ja päivittää kyläsuunnitelmaa, joten kaikki kyläläiset voivat jatkossakin olla mukana päivittämässä kyläsuunnitelmaa omilla näkemyksillään ja ideoillaan sekä omalla osallistumisellaan toimenpiteiden toteuttamiseen.

1.2. Kylän sijainti

Kajaanin kaupungissa sijaitsevan Jormuan kylän rajat kulkevat kyläsuunnitelmassamme seuraavasti: Pohjoisessa Kajaanin - Paltamon välinen kunnan raja, idässä Kajaanin - Sotkamon välinen kunnan raja, etelässä Kuluntalahden taajaman pohjoispuolella alkava haja-asutusalue ja lännessä Häikiönmäentien suunta kokonaisuudessaan. Kajaanin kaupunkiin kylän keskustasta (grilliltä) on matkaa noin 16 kilometriä.

Kylä jakaantuu maastollisesti neljään osaan. Pohjoinen - etelä suunnassa kylän halkaisee vesistö ja itä - länsi suunnassa 5-tie. Jakautuminen tekee kylän monipuoliseksi, mutta siitä on omat hahtansa kylän sisäiselle liikenteelle ja eri osien yhteistyölle.

2. Kyläsuunnitelman seuranta ja päivitys

Kylä- ja asukasyhdistys suunnittelee ja järjestää kyläsuunnitelman seurannan ja päivityksen. Suunnittelussa käytetään 5v aikajännettä.

3. Toimenpiteet

Seuraavilla sivuilla on esitetty tulevat toimenpiteet yleispiirteisesti. Luettelosta on jätetty pois normaalit jokavuotiset tapahtumat. Niiden toteuttamisessa lisätään yhdistysten välistä yhteistyötä.

Useat esitetyistä toimenpiteistä vaativat yksityiskohtaisen suunnittelun ja rahoitusvaihtoehtojen tutkimisen siinä vaiheessa, kun toimenpiteen käytännön toteuttaminen käynnistyy. Osasta toimenpiteistä voidaan tehdä erillinen hankesuunnitelma joko kylän omana hankkeena tai sitten yhteistyössä toisten kylien, kaupungin tai muiden yhteisöjen kanssa. Toimenpiteiden suunnittelussa voitaneen käyttää hyväksi myös aikaisemmin laadittujen kyläsuunnitelmien osia ja Pohjajoen - Jormuanlahden vesistökartoitusta vuodelta 2002.

Jokainen toimenpide vaatii toteutuakseen kyläläisten aktiivista panosta asioiden toteuttamiseksi. Tavoitteena on, että jostakin tietystä toimenpiteestä kiinnostuneet kyläläiset lähtevät rohkeasti mukaan kehittämään heille itselleen tärkeitä asioita. Jokaisen kyläläisen pienikin panos on arvokas yhteisten asioiden toteuttamisessa ja entistä paremman kylän rakentamisessa. Toimenpiteiden toteuttamisesta kiinnostuneet kyläläiset voivat ottaa yhteyttä Jormuan kylä- ja asukasyhdistyksen hallituksen jäseniin, jotka ohjaavat kyläsuunnitelman yleistä eteenpäinvientiä.

Seuraavassa taulukossa Jormuan kylä- ja asukasyhdistys ry. on lyhennetty muotoon Jor

Toimenpi- de	Hanke	Kuvaus	Tekijä	Yhteis- työtahot	Vastuu- henkilö	Aika- taulu
Jatketaan edelleen	Uudet asukkaat	Tiedotetaan kylällä tonttimaata omistaville tonttien tarpeesta.	Jor,			Jatkuva
Toteutetaan	Uudet asukkaat	Uusia asukkaita autetaan sopeutumaan kylään mm. tiedottamisen avulla.	Jor		Kyläyhdistyksen pj.	Tarvittaessa
Selvitys jatkotoimia varten	Kylätalo, liikuntahalli	Selvitetään eri vaihtoehtoja kylätalon saamisesta kyläläisten ja palveluntarjoajien käyttöön.	Jor,			Jatkuva
Jatketaan edelleen	Leikki- ja liikuntapaikat	Leikki- ja liikuntapaikkojen kunnon ylläpito ja kehittäminen	Jor	kaupunki		Jatkuva
Tehdään	Yritysluettelo	Kootaan tietoa sellaisista paikallisista palveluista, joita kyläläiset voisivat käyttää. Tiedoista tehdään luettelo ja jaetaan joka talouteen.	Jor, KAMK	muut kylät, kaupunki, yrittäjät, KAMK		2014-15 ja sitten tarpeen mukaan
Tehdään	Vanhusten vapaa-aika	Vanhuksille järjestetään omia kerhoja ja tapaamistapahtumia tai autetaan muita sellaisten järjestämisessä.	Jor,			jatkuva
Esitetään	Terveydenhoitajan vastaanotto	Esitetään, että kaupunki järjestää terveydenhoitajan vastaanoton koululle kerran tai kahdesti kuussa.	Jor,	kaupunki		2014->
Jatketaan ja lisätään	Nuorten toiminta	Nuoret tarvitsevat oman tilan. Kunnes oma kylätalosuunnitelma selviää, pyritään ohjattua toimintaa järjestämään koululla tai muissa tiloissa.	Jor,	seurat, kaupunki		2014->
Tehdään esityksiä seuroille	Nuorten toiminta	Tavoitteena on saada lisää sitoutuneita aikuisia toimimaan lasten ja nuorten kanssa.	Jor,	seurat, yhdistykset		jatkuva
Jatketaan	Tiet	Häikiönmäentien ja Losotörmäntien (Saviniementien) välille tarvittavan kevyen liikenteen väylän rakentamista 5-tien rinnalle kiirehditään jälleen. Myös 5-tien ylittäminen kevyen liikenteen osalta tulee saada turvallisiksi. Ilmoitetaan myös tarpeesta saada muutamille teille 60 km/h nopeusrajoitus.	Jor,	ELY-keskus	Jor puheenjohtaja	2014, tarvittaessa jatkuva

Toimenpi- de	Hanke	Kuvaus	Tekijä	Yhteis- työtahot	Vastuu- henkilö	Aika- taulu
Jatketaan	Ympäristö	Yleiseen kylän ilmeen parantamiseen entisestään tulee pa- nostaa. Keväisin järjestetään roskienkeräystalkoot koulun läheisillä teillä. Tienvarsien siistiminen.	Jor, asuk- kaat	maan- omistajat		Jatkuva
Selvitetään	Pohjajoki - Jormuanlahti	Alueen vesistöjen kunnostaminen. Joen ja lahden rantojen siistiminen. Vesistöjen "puhdistus". Selvitettävä rahoituksen saanti ja lupien tarve.	Jor, ve- sistön rannalla asuvat,	Ympäris- tökeskus ja muut vi- ranomaiset, kunnat ja yrittäjät.		2014 ->
Seurataan tilannetta	Jormuanlahti	Kanavan rakentaminen Nuasjärven ja Jormuanlahden välille vanhan uittoradan paikalle: veneilijät Oulusta Vuokattiin?	Jor,	Kajaanin kaupunki		2014 ->
Tehdään	Yhteistoimin- ta	Eri yhdistysten ja järjestöjen yhteistyötä ja -toimintaa kehi- tetään, kyläläisille pidetään yhteisiä "avoimet ovet" tilaisuuksia toimintojen esittämiseksi	Jor,		yhdistysten puheen- johtajat,	jatkuva
Kehitetään	Kyläläisten aktiivointi	Kylän kehityksen kannalta on tärkeää, että jokainen on mu- kana omien resurssien mukaan. Kannustetaan toinen toisi- amme mitä monipuolisempaan osallistumiseen.	Jor, yhdis- tykset, seurat,			jatkuva
Jatketaan	Tiedottaminen	Tiedottaminen kylätiedotteilla ja ilmoitustaululla sekä inter- netissä.	Jor,	koulu		jatkuva
Jatketaan	Kesäasukkaat	Toiminnassa tulee huomioida myös kesäasukkaat, heidän tarpeensa ja heidän mukanaan tuomat mahdollisuudet.	Jor,			jatkuva
Kehitetään	Liikunta- kerhot	Lasten liikuntakerhot, aikuisten naisten ja aikamiesten lii- kuntaryhmät, latuverkoston kunnostaminen, kaiken kansan jalkapallo ja muu liikunta	Jor,	seurat, ky- län asuk- kaat		jatkuva
Kehitetään	opasteet	Kyltti Jormuan koululle ja valaistulle ladulle.	Jor,	ELY-kesk.		2014
Kehitetään ja tehdään	virkestys- toiminta	Järjestetään vuosittain retkiä eri kohteisiin kotimaassa.	Jor,			jatkuva
Selvitetään	kylähistoria	Kylähistorian kokoaminen	Jor.			2014->
Kehitetään ja jatketaan	kerhot	Pyritään ylläpitämään ja kehittämään eri ikäisten kerhotoi- mintaa.	Jor,			2014->
Seurataan	kaivostoimin- ta	Seurataan kaivostoiminnan suunnittelua kylän alueella ja otetaan siihen tarvittaessa kantaa.	Jor.			2014->

Kylämme nyt

1. Väestö ja asuminen

Asukkaita oli vuoden 2013 lopussa 686. Vanhempaa väestöä on paljon mutta viime vuosina on saatu kiitettävästi uusia lapsiperheitä. Kylälle rakennetaan uusia taloja vuosittain.

2. Elinkeinot

Kylällä on muutamia lähinnä itsensä työllistäviä palveluja tarjoavia yrittäjiä ja täällä asuu useita yrittäjiä, joiden yrityksen toiminta tapahtuu kylän ulkopuolella. Maatiloja on muutamia.

3. Palvelut

Kauppa- ja postipalvelut

Kylällä ei ole kauppaa eikä postipalvelupistettä. Kesällä on toiminnassa grillikioski ja Paltamon puolella ympäri vuoden toimiva bensa-asema/ruokapaikka. Kirjastoauto kiertää kylän alueella.

Koulu ja lasten päivähoito

Jormuan koululla on luokat 1-6. Suurimpana puutteena koulun yhteydessä mainittiin sisäliikuntatilojen heikkous. Kyläläisten suurin huoli on koulun lakkauttamisen mahdollisuus.

Päivähoitoasiat on järjestetty alueella toimivien perhepäivähoitajien avulla. Lisäksi alaluokkalaisten iltapäiväkerhotoiminta ja leikki-ikäisten virikekerho on järjestetty kaupungin toimesta. Kajaanin ev.lut. seurakunta ylläpitää perhekerhoa.

Lasten ja nuorten toiminta

Vapaa-ajan toiminta on toimintatilojen heikkoudesta huolimatta innokkaiden vetäjien ansiosta erittäin aktiivista. Useat yhdistykset, esimerkiksi urheilu- ja metsästysseurat, tarjoavat aktiivisesti omia harrastusmahdollisuuksia.

Nuorille kaivataan yleisesti jotain omaa tilaa toimintamahdollisuuksien lisäämiseksi.

Vanhusten palvelut

Vanhuksille suunnattuja palveluita kylällä ei ole. Seurakunnan kanssa tehdään kuitenkin virikekerhotoiminnassa yhteistyötä.

Kaupungin palvelut

Kajaanin kaupungin palveluita ei kirjastoautoa, koulua ja alaluokkalaisten iltapäiväkerhoa lukuun ottamatta kylällä ole.

Muut palvelut

Pöyhölänniemessä on leirintäalue ja kunnostettu uimaranta.

4. Yhdyskuntatekniikka

Kylällä toimii vesiosuuskunta ja viemäriosuuskunta.

Kevyen liikenteen väylät

Tärkein korjattava asia on kevyen liikenteen järjestelyt 5-tien kohdalla. Ongelma jakaantuu kahteen osaan.

- Kevyt liikenne Losotörmäntien (Saviniementien) ja Häikiönmäentien välisellä osalla on hengenvaarallista 5-tien vilkkaasta ja jatkuvasti kasvavasta liikenteestä johtuen. Vaikka tälle tien osalle saatiin valaistus, on näkyvyys huonolla kelillä heikko ja reunojen kapeudesta johtuen kevyen liikenteen liikkuminen on erittäin vaarallista etenkin sillan kohdalla.
- Toinen ongelmakohta on kevyen liikenteen kulku 5-tien toiselle puolelle ja tämä ongelma koskee eniten tien itäpuolella asuvia.

Losotörmäntien (Saviniementien) risteuksen kohdalta 5-tien ylittäminen on erittäin vaarallista autoliikenteestä ja lyhyestä näköetäisyydestä johtuen. Vaikka tiellä on 80 km/h nopeusrajoitus, monet kuljettajat ajavat silti risteuksen alueella vaarallisen lujaa.

5-tien alittavan Oikotien kautta kevyen liikenteen kulku olisi turvallisempaa, mutta tämän reitin käytölle on muita esteitä.

5. Ympäristö

Jormuan kylän asukkaille ympäristöasioilla on suuri merkitys. Asuinympäristön ja luonnon kauneutta, maaseudun rauhaa, turvallisuutta ja maaseutumaisemaa todella arvostetaan. Kylän halkaiseva Pohjajoki ja Jormuanlahti ovat monille tärkeitä ja vesistön virkistyskäyttö on runsasta niin talvella kuin kesälläkin.

6. Yhdistys- ja yhteistoiminta

Jormualla toimii useita eri yhdistyksiä ja toiminta on aktiivista. Yhteistyötä pyritään lisäämään sekä oman kylän yhdistysten välille että yhdistysten ja kaupungin välille.

Metsästysseuroilla on omat toimitilansa, mutta muut yhdistykset kokoontuvat mm. jäsenten kotona tai koulun tiloissa. Koulun tiloja on saatu kyläläisten käyttöön hyvin.

JORMUAN KYLÄN NELIKENTTÄ-ANALYYSI	
VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
<ul style="list-style-type: none"> • hyvä maantieteellinen sijainti • hyvä tie kaupunkiin • kaunis luonto järvimaisemineen • erinomainen koulu • rauhallinen ja tilava asuinympäristö • toimiva kyläyhdistys • aktiivinen kylä • hyvä yhteishenki • paljon eri alojen osaajia 	<ul style="list-style-type: none"> • yhteistyön puute • kylätalon puute • palvelujen puute • nuoriso muuttaa pois ja väki vanhenee • aktiivisten ihmisten vähyys • maaseutuelinkeinojen vähentyminen • pitkähköt etäisyydet kylän sisällä • pyöräteiden ja kevyen liikenteen väylien puute
MAHDOLLISUUDET	UHAT
<ul style="list-style-type: none"> • lähellä kaupunkia, hyvä tieyhteys • kaunis luonto, Oulujärvi • talouden ja kaupungin kasvu • koulutoiminnan jatkuminen • uudet asukkaat, tilaa on • ohikulkeva turismi • yhteiskunnan tuet / rahoitus 	<ul style="list-style-type: none"> • koulun lakkautuspelko • kunnallisen rahoituksen väheneminen • rahan puute toimintojen säilyttämiseksi ja kehittämiseksi • kaupungin taloustilanne • ympäristön saastuminen, esim. kaivos-toiminnan seurauksena